

7/6405

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

Sayı: B.02.1.HZN.0.13.05.02-610/
Konu: Soru Önergesi

18.02.09* 07272

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi: 26.01.2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/6405-10879/22952 sayılı yazınız.

İlgi yazı ile, Mersin Milletvekili Sayın Ali Rıza ÖZTÜRK tarafından tevcih edilen 7/6405 sayılı soru önergesinin sureti ekli olarak gönderilmiş ve süresi içinde cevaplandırılması talep edilmiştir.

Söz konusu soru önergesine ilişkin olarak Hazine Müsteşarlığı tarafından hazırlanan cevap metni ekte yer almaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Devlet Bakanı

EKLER:

1- Yazı (3 Sayfa)

DAĞITIM:

Bilgi: Başbakanlığa

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ RIZA ÖZTÜRK'ÜN
DEVLET BAKANI SAYIN MEHMET ŞİMŞEK'E TEVCİH ETTİĞİ
7/6405 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİ İLE İLGİLİ OLARAK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TARAFINDAN HAZIRLANAN CEVAP METNİ**

SORU 1: Türk Hazine bonolarının %80'inin yerli yatırımcıların elinde olduğu yönündeki açıklamalarınız doğru mudur?

SORU 2: Eğer açıklamalarınız doğru ise mevcut sistemde hazine bonoları için 'isme saklama' yöntemi bulunmadığından siz hazine bonolarının %80'inin yerli yatırımcıların elinde bulunduğunu nasıl, nereden biliyorsunuz ?

SORU 3: Ekonomiden sorumlu bir bakan olarak böyle bir açıklamayı, elinizdeki hangi ekonomik ve bilimsel verilere dayanarak yaptınız ?

SORU 4: Şimdi sade bir yurttaş çıkıp 'Türk Hazine bonolarının %100 yabancı yatırımcılardadır' dese sizin ekonomiden sorumlu bir bakan olarak bu iddiaların aksini ispatlama imkanınız var mıdır ? Varsa bu imkanlar nelerdir ?

CEVAP 1,2,3, 4: Devlet İç Borçlanma Senetleri'nin (DİBS) müşteri bazında kaydıleştirilmesi sistemine henüz geçilmemiş olmakla birlikte, söz konusu sistem için çalışmalar devam etmektedir. Bunun yanında, DİBS'lere yatırım yapan yatırımcılar, yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından bilinmektedir. Bu kapsamda, uluslararası standartlara göre "yerleşiklik" yerli ve yabancı ayırımında temel belirleyici unsurdur. Mevcut vergileme rejimi çerçevesinde, DİBS'ler yatırımcı bazında farklı oranlarda tevkifata tabi tutulmakta olup özellikle yurtdışı yerleşik kategorisindeki yatırımcılar, ilgili vergi hükümlerinden yararlanabilmek için, başta mukimlik belgesi olmak üzere gerekli belgeleri aracı kurum ve bankalara iletmektedir. Bu anlamda, DİBS'lere yatırım yapan yatırımcılar, Vergi Kanunları'nın gerekli kıldığı biçimde belirlenebilmektedir.

Yurtiçi ve yurtdışı yerleşiklerin yatırım tercihleri ve bu kapsamda portföylerinde tuttukları DİBS'lere ilişkin istatistiki bilgiler Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından yayımlanmaktadır. Bununla birlikte, yurtdışı yerleşiklerin toplam iç borç stoku içindeki yüzdesel payı Hazine Müsteşarlığınca aylık olarak yayımlanan "Kamu Borç Yönetimi Raporu"nda kamuoyuna duyurulmaktadır. Bu kapsamda

30.01.2009 tarihinde yayımlanmış olan söz konusu rapordaki 2006 ve 2008 yılları arasındaki döneme ilişkin İç Borç Stokunun alıcılara göre dağılımı aşağıda yer almaktadır.

İÇ BORÇ STOKUNUN ALICILARA GÖRE DAĞILIMI (1)														
Kategori (%)	2006	2007	2008											
			Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Bankalar	45,8	37,7	31,5	28,4	25,3	22,3	21,2	20,2	19,5	18,8	18,1	17,4	16,7	16,0
Kamu Bankaları	24,2	23,4	23,7	23,6	24,3	24,7	25,2	25,4	25,9	26,0	26,1	26,1	26,3	26,0
Özel Bankalar	21,5	23,4	22,5	21,7	22,3	22,4	20,9	21,0	21,5	20,9	21,2	23,1	23,9	23,3
Yabancı Bankalar	2,9	4,1	4,8	5,1	4,9	5,1	5,0	5,1	4,8	4,8	4,5	4,3	4,6	4,9
Kalkınma ve Yatırım Bankaları	0,6	0,8	0,7	0,7	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,8	0,7
Banka dışı kesim	54,2	62,3	68,5	71,6	74,7	77,7	78,8	79,6	80,5	81,2	81,9	82,6	83,3	84,0
Gerçek Kişiler	8,8	5,9	5,9	6,1	6,2	6,3	6,7	6,7	6,4	6,2	6,4	6,7	5,8	5,5
Tüzel Kişiler	18,1	18,5	18,5	18,8	18,8	18,9	19,4	19,3	19,1	19,4	19,3	20,2	20	19,8
MKYY	3,5	4,5	4,1	4,4	3,8	3,9	4,4	4,3	3,8	3,9	4,2	4,0	3,9	5,0
Y. Dış Yerleşikler	13,6	13,4	13,7	13,4	12,9	12,0	12,3	12,1	12,8	13,0	12,6	10	9,8	10,3
Yabancı Banka dışı (2)	8,8	5,9	5,3	5,9	6,3	6,3	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1
TOPLAM	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

(1) Resmi Gazete değerlerine göre hesaplanmıştır.

(2) Banka dışı kesim; Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu dışındaki tüm gerçek ve tüzel kişileri kapsamaktadır.

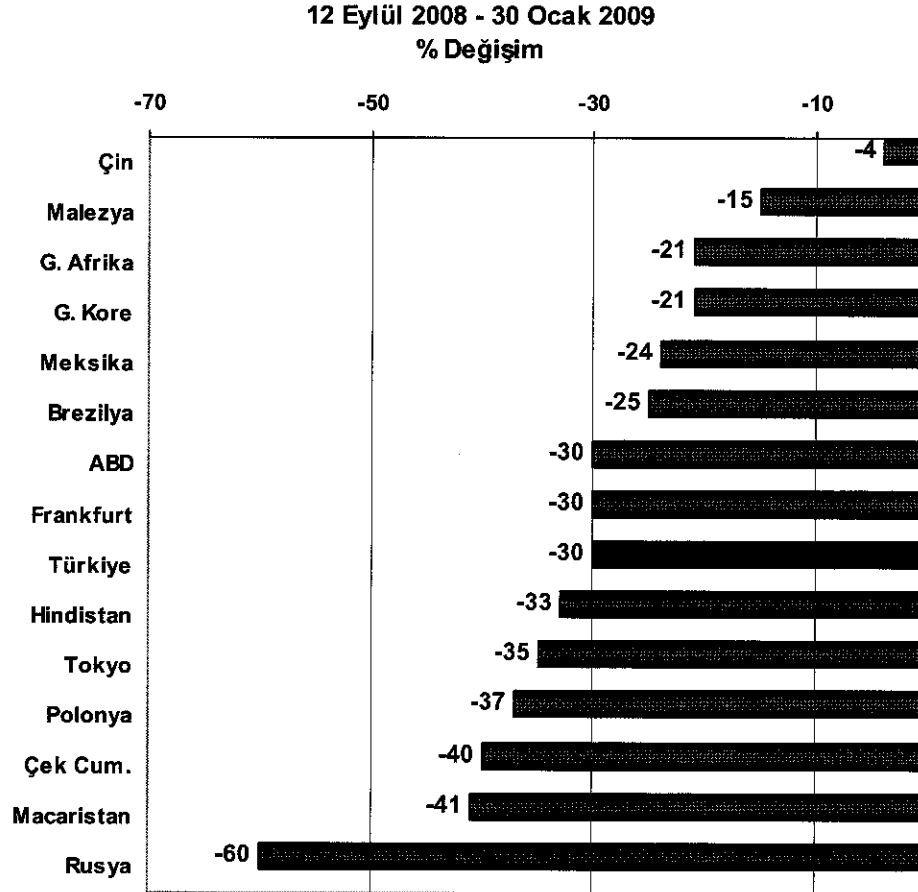
SORU 5: Siz de Başbakan gibi küresel krizin, Türkiye'yi teğet geçtiğine inanmakta mısınız? Şayet krizin Türkiye'yi teğet geçtiği inancında iseniz; İMKB'nin küresel krizin çıktığı Amerika ve Avrupa ülkeleri borsasından çok daha fazla oranda düşmesini nasıl açıklıyorsunuz?

CEVAP 5: Ülkemiz, dünyanın en büyük 17. ekonomisi ile global ekonomiye ve küresel finans piyasalarına son yıllarda artan bir seviyede entegre olmuştur. Bu seviyede büyük bir ekonomiye sahip ülkemizin, dışa kapalı bir ülke olmadığı ve dolayısıyla 2007 yılının ortalarından itibaren başlayarak devam eden küresel krize de bağışık olamayacağı çeşitli vesilelerle birçok defa ifade edilmiştir. Ancak son yıllarda yapılan reformlar sayesinde ülkemiz ekonomisi sağlam temellere oturtulmuş ve krize karşı daha dirençli hale gelmiştir.

Hisse senetleri diğer yatırım araçları ile karşılaştırıldığında riskin ve getirinin en fazla olduğu varlık sınıfları arasında yer almaktadır. Bu nedenle, küresel krizin etkilerinin hissedilmeye başladığı ve yatırımcıların risk iştahının azalmaya başladığı dönemlerde hisse senedi yatırımcıları piyasadaki gelişmelere daha fazla tepki vermekte ve bu piyasalarda diğer yatırım çeşitlerine göre çok daha fazla dalgalanma görülmektedir.

Lehman Brothers adlı yatırım bankasının iflasının ardından küresel krizin daha yoğun bir şekilde hissedilmeye başladığı 12 Eylül 2008 ile 30 Ocak 2009 tarihleri arasında gelişmiş ve gelişmekte olan ülke hisse senedi piyasalarındaki değişimler karşılaştırıldığında, en fazla

değer kaybı Rus (%60), Macaristan (%41), Çek Cumhuriyeti (%40) ve Polonya (%37) borsalarında gözlenmiştir. Türk, Amerikan ve Alman borsalarındaki değer kaybının yaklaşık %30 seviyelerinde olduğu gözlenmektedir.

SORU 6: IMF ile sürdürmekte olduğunuz görüşmelerde Türkiye'nin çıkarlarını yeteri kadar koruduğunuz inancında mısınız ?

CEVAP 6: Küresel mali krizin derinleştiği Eylül 2008'den bu yana aralarında AB üyesi Letonya ve Macaristan'ın da bulunduğu birçok ülke, Uluslararası Para Fonu ile stand-by anlaşmaları yapmıştır. Ülkemiz açısından da bu dönemde yürütülen ekonomi politikalarının temel amacı, küresel krizin Ülkemize etkilerini asgari düzeye indirmektir. Üyesi olduğumuz Uluslararası Para Fonu ile yürütülen çalışmalarımız da bu öncelik çerçevesinde ülkemiz yararları göz önünde bulundurularak yürütülmektedir.